

42

42, 11

כַּסֵּי יוֹרֵר

DISPUTATIO METAPHYSICA

Prior

Κατηγορηατικη

De

ENTE RATIONIS RATIOCINANTIS.

QUAM

ATHENIS LEUCOREIS

publ. a συζητησει subjiçione

PRÆSES

M. GERHARDUS WICHMAN

Lubecensis.

Et

RESPONDENS

CHRISTIANUS SCHMIDT,

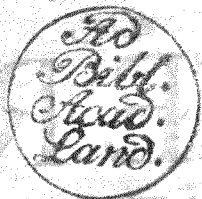
Haynâ Misnicus.

Die XXII. Januarij.

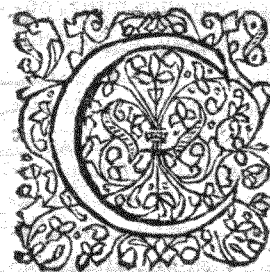
in Audit. Minori.

VVITTEBERGAE,

Prælo Johannis Haken, M. DC. LX.

Præloquium.

Um ens rationis ratiocinantis per proportionem quandam ad ens reale ac positivum ens dicatur, & ad similitudinem essentiae entis realis, enti rationis ratiocinantis entitas aliqua adscribatur. Exinde ratio tota entis rationis ratiocinantis in æquivoca ac impropria essendi ratione fundatur. Atque hinc modum essendi sequitur modus cognoscendi ac confi-

derandi, sicuti enim unum quodque ens est, ita cognoscitur ab intellectu, at ens rationis ratiocinantis non per se ac vere entitatem habere dicitur, sed per proportionem ad ens reale, cui idealiter assimilatur, ergo neque per se directe in Metaphysica consideratur, sed indirecte per accidens ac reductivè huc spectat, cum propter carentiam ac defectum entitatis sub objecto Metaphysicæ quod ens reale ac positivum est, non comprehendatur. De hoc ente rationis ratiocinantis, seu ficto vel (ut scholastici loquuntur) chimerico paucis in præsentiarum acuri sumus. *DEUS NOBIS ADSIT.*

PROBLEMA PRIMUM

Datur Ens rationis Ratiocinantis.

Ens rationis ratiocinantis dari inter alios negant. *Vallesius Durandus, & Paulus Venetus* referent *Roderico de Arisga in cursu Philos. Dis 6 Metaph: de ente rationis sect. 2. p. 132* & *Scheiblero in oper Metaph. cap. 27. de ente rationis: tit. 3. p. 405.* quibus suum quòque adfficit calculum *Johannes Caramuel* qui in disputatione *ἀναρκευασμῶν* peculiariter à nobis erit refutandus. Qui negant dari ens rationis ratiocinantis, huius sententiam suam roborare ratiunculis allaborant. Ens rationis alij inquirunt, vocatur,

quia à ratione nostra apprehenditur, ergo hac ratione in ratione & intellectu erit. Verum rō esse in intellectu, est proprietas realis, dicens verā in hærentiā, talis a. in hærentiā, nō entī ficto, sed vero competit, qua propter non dabitur ullum ens fictum seu ens rationis ratiocinantis Alij exinde ens rationis ratiocinantis dari negant quia omnia illa prædicata, quæ de eodem efferuntur, optimè de rebus ipsis intelligi atq; in iisdē defendi possunt. Alij denique hoc ratiocinio instructi accedunt, quia ens rationis ratiocinantis communem inferat conceptum, cum ente reali ac positivo, eundemque non purè æquivocum, sed verum realem ac proprium propterea nullum dabitur ens rationis ratiocinantis si ve Chimæricum. Verum rationes illas stramineas & non satis prægnantes esse facile videtur: Cum nec omne, quod est in intellectu realiter ipsi insit, nec omnia quæ de ente rationis ratiocinantis dicuntur in rebus ipsis fundentur, nec ens rationis fictum, verum entitatis conceptum inferat cum ente reali ac positivo, sed potius æquivocum ac improprium. Nos omninō statūimus dari ens rationis ratiocinantis seu chimæricū illudque temerè negare, quod sana ratio & experientia dicitant, nefas esse ducimus. Multa quippè sibi imaginatur ac concipit noster intellectus perfectione ac fecunditate ideas varias producendi prædurus, quæ præter illam fictionem mentis extrā intellectum nihil reale obrirent, neque veræ ac realis existentie capacia, sunt, aut esse possunt & illa ipsa hoc modo concepta in re non sunt, adeoque fundamento essendi extrā intellectum sub formalitate sub qua concipiuntur carent, sed sunt tantum in apprehensione mentis. Fingit namque intellectus multa quæ impossibilia planè sunt modo entium possibilium, & multa quæ sunt possibilis concipit modo entium actu existentium. Potest intellectus ex entibus veris ficta producere: Cum videlicet hinc inde è natura partes assumit, easdemque contra naturæ cursum idealiter ac repræsentativè disponit, dispositas verò unit atque identificat, tum hac ratione ens rationis ratiocinantis seu chimæricum producit. Ita in intellectu Pegasus concipiens atque conficiens ex naturā desumit primò equum quem in naturā existentem apprehendit, postea

alas,

alas, quas etiam in naturā vel in anseribus, vel gallinis reperit, arripit, hæc duo entia disponit, unit accidenti ficat, atque hac ratione unum aliquid ex his fingit ac producit suppositum, quod Pegasus seu equum alatum nuncupat, cujus quidem partes in natura à parte rei existunt, verum nullatenus quatenus in unione illā spectantur, quando igitur in intellectu equum & alas componit, tum hac ratione efformat ens rationis ratiocinantis seu planè fictum, quod in re quoad esse unitum ac compositum nullum habet fundamentum, sed unice à negotiatione ac fictione intellectus ratiocinantis dependet. Atque hinc ens ratiocinantis seu chimæricum dari ὀρθολογικῶς patet. Verum enim verò quando asserimus dari ens rationis ratiocinantis, illud hoc modo intellectu non volumus ac si ens rationis ratiocinantis actu à parte rei secundum veram ac realem existentiam extrā intellectum datur, illud quippe implicaret contradictionem, esse ens rationis ratiocinantis, hoc est fictum tantum à ratione merè concipiente, & tamen à parte rei dari secundum veram existentiam, sed hoc modo dicimus dari ens rationis ratiocinantis scilicet quoad esse illud imaginarium ac fictitium quod habet à ratione ratiocinante hoc est, volumus intellectum nostrum posse producere imò actu fingere talem formalitatem objectivam in natura & re ipsā nullibi fundatam.

PROBLEMA SECUNDUM.

Ens Rationis Ratiocinantis est, quod habet esse in intellectu tantum modo objectivum.

Ens rationis ratiocinantis ens dicitur, non quatenus terminus entis verè proprie ac in rigore Metaphysicò supponitur, sed prout terminus entis improprie atque æqui voce accipitur, ens enim rationis ratiocinantis præter nomen nihil habet commune cum ente reali. Rem per nomen entis significatam non possidet, nam ipsum esse, à quo ens dictum est, non potest intrinsecè participari ab ente rationis ratiocinantis, cum objective in ratione esse, non sit verè esse, sed fingi ac cogitari sub formalitate esse. Vocatur ergo ens per nudam analogiam proportionis cum æquivocatione ac improprietate essendi conjunctam.

Communis namque entis descriptio ipsi non competit, quā dicitur, ens est quod habet essentiam, cum ens rationis ratiocinantis; quatenus talē, nullo modo habeat essentiam, tantum igitur abest, ut ens rationis ratiocinantis verē ac propriē ens dici possit, ut potius non ens aliquod nuncupandum sit, quoniam ens & non ens primam important contradictionem & ἀντιφάσις sibi in vicem opponuntur. Imō si ἀνεξέβας loqui velimus, ipsum ens rationis ratiocinantis in se, ac per se ne quidem proportionem aliquam aut fundamentum proportionis ad ens reale ac positivum habere, sed tantum ad modum habentis proportionem aliquam ad ens reale ac positivum ab intellectu cogitari asserendum erit. Vocatur porro ens rationis ratiocinantis, ut contra distinguatur entis rationis ratiocinantis, quod in re ipsa habet aliquod fundamentum: licet à ratione habeat complementum, at ens rationis ratiocinantis nullibi in re fundamentum subternit, sed unice intellectum pro lubitu jocantem quasi ac ratiocinantem, causam efficientem, non tamen in rigore sic dictam, agnoscit. Ens rationis dicitur, quoniam à ratione, non à voluntate, vel sensu vel lingua vel aliunde dependet. Est a. ens rationis, non subjective, ita enim realiter ut qualitas aut accidens aliquod intellectui inharere deberet, neque effective, ita enim per efficientiam realem entitativē terminatam ab intellectu producendum esset aut actu produceretur, neque objective hoc modo, quo omne ens reale vel in intellectu vel extra eum existens refertur ad intellectum vel per modum cogniti vel cognoscibilis sed est ac dicitur ens rationis objective tantum, quod habet esse in intellectu tantummodo objective, entitativum verò ac reale nullibi habet, adeoque revera nihil est, cum obijciatur tantum intellectui, & ab eodem apprehendatur, sub conceptu quodam rem nullibi existentem representante. Unde porro patet, male ac insufficienter ens rationis ratiocinantis describere *Hervaeum quod lib: 3. q. 30* & *Occamum part: 1. Log: cap. 4.* quando dicunt: Ens rationis fictum esse, quod est in ratione, cum multa sint in ratione, quae tamen non entia rationis ficta, sed realia sunt, ac esse reale obtinent, qua propter addimus, quod est in intellectu seu ratione

tionem tantum objective, ubi confundi tamen non debet conceptus entis rationis ratiocinantis, objective cum conceptu ejusdem formali. Conceptum ejus formalem realem esse concedimus quia est forma aliqua realis ac positiva intellectui inherens, at secundum hunc ens rationis ratiocinantis non consideratur, sed secundum conceptum objective, vel quatenus objectum ipsum esse statuitur. Nervose admodum ac ingeniose hanc rem explicat *Suarez. Disp. 54. sect: 2. dist. 3. Talis causa inquit,* (videlicet intellectus) *per talem efficientiam aliquid operatur ut verbi gratia talem cogitationem vel fictionem quae in ipso intellectu aliquid reale est: Totam verò efficientiam, ut ad terminum talis productionis terminatur ad formalem conceptum ipsius mentis & ibi se sistit: Inde tamen fit, ut illemet conceptus formalis terminetur aliquomodo ad objectum ad ipsum ens rationis quod cogitur aut fingitur: Atque ita tandem IPSUM ENS RATIONIS habet ESSE OBJECTIVUM in intellectu.*

PROBLEMA TERTIUM

Ens rationis ratiocinantis, neque substantia neque accidens est

Substantia finitur ens per se subsistens, sustinens accidentia, & accidens ens dicitur non subsistens, sed inharere substantiae, eandemque extracessentialiter afficiens. Primario ergo ac principaliter ens substantia, secundario vero ac per analogiam accidens appellatur, verè nihilominus ac propriē cū analogia attributionis intrinsecè hic militet, quae non negat rei veritatē in objecto participatē, multò minus aliquā infert improprietatē. Cum verè igitur substantia, verè etiam accidens ens sit, adeoque utrumque entitate suā propria atque existentia gaudeat, at vero ens rationis ratiocinantis extraintellectu nusquam existat, & tantummodo figmentum intellectus sit omni entitate, carens proferea à negatione & esse in conceptu confuso ac praecise spectati ad negationem & esse distincti certi ac determinati, sive esse talis vel talis. concludere omnino licebit, quodcunque enim esse simpliciter non habet, id neque tale vel tale esse habebit, neque habere poterit, at ens rationis ratiocinantis

rationis ratioe esse simpliciter non habet, ergo neque tale vel tale esse, hoc est, vel substantiale vel accidentale habebit, & per consequens neque substantia neque accidens erit. Cum de conceptu ac ratione quiddam substantiæ vel accidentis intrinsecè non participet. Quando ens rationis ratioe figmentum dicitur, intellectus, id non est extendendum ad efficientiam aliquam realem, ita ut ens rationis ratioe quatenus tale sit effectus intellectus propriè dictus talis quippe effectus entitate gaudere debet figmentum ergo intellectus dicitur ens rationis ratioe non quatenus in intellectu realitate quadam præditum haberet sed quatenus intellectui obijerimus id, quod reverà non est. Nullo modo igitur subsistit aut verè inexistit ens rationis ratioe, quatenus reverà ens rationis fictum est, scilicet quoad conceptum objectivum, vel prout menti obijeritur, atque idè neque substantia neque accidens est, sed tantum juxta modum substantiæ vel accidentis fingitur atque concipitur.

PROBLEMA QUARTUM

Ad essentiam (ut ita loquar) entis rationis ratioe non requiritur possibilitas aut impossibilitas existentiae actualis sed sufficit actualis non existentia à parte rei

De Ente rationis ratioe diximus, quod habeat esse objectivè tantum in intellectu id est quod esse illud conceptibile ac fictitium in se non habeat actualiter extra intellectum quodque illud esse ex parte objecti cognitioni non respondeat, secundum veram existentiam, alias illud objectivè tantum in intellectu esse asseverari non posset. Ut igitur aliquid sit ac dici possit ens rationis ratioe necessario requiritur, actualis non existentia à parte rei, cum entitatis ipsius objecti, quod in intellectu objectivè tantum datur, tum prædicandi formalitatis, seu illius, quod de eodem enunciatur, seu eidem, ac si verè id ipsum habeat, attribuitur. Ita ut sublata illa actuali non existentia à parte rei, positaque actuali à parte rei existentia tollatur quoque ens rationis ratioe, & posita actuali non existentia à parte rei, sublata

verò

verò actuali existentia à parte rei, ponatur in intellectu ratioe nante ipsum ens rationis ratioe. Verum enim verò quod attinet possibilitatem aut impossibilitatem existentiae actualis illam dicimus non requiri ad esse entis rationis ratioe. Possibilitatem existentiae actualis, dicuntur habere illa entia rationis ratioe, quæ quidem actu non sunt, & id, quod ipsis ab intellectu attribuitur, actu à parte rei non habent, nihil ominus tamen illud actu habere & ipsa à parte rei esse possunt, seu non repugnat, ut actu à parte rei & ipsa existant, & vere, actualiter detur id quod dari in ipsis concipitur. Ex oppositò verò impossibilitate existentiae actualis assignant illis entibus rationis ratioe, quæ & ipsa actu à parte rei non sunt, sed esse tantum finguntur ab intellectu, & illud quod ipsis tribuitur ab intellectu actualiter, à parte rei non habent sed per fictionem mentis & præterea quoque simplex repugnantia illius existentiae datur seu nullo modo fieri potest, ut & ipsa à parte rei sub tã formalitate sub qua concipiuntur, existant illaque prædicata, ab intellectu ipsis attributa actualiter à parte rei possideant. Exemplis res tota clarescet. Detur verbi causa paries albus, huic parieti si intellectus assignet nigredinem, cum tamen non nigredine sed albedine tinctus paries sit, fiet ens rationis ratioe esse tantum objectivum in intellectu habens. hæc propositio, Hic paries est niger, sed quaeritur quale ens rationis ratioe, an tale quod impossibilitatem à parte rei ita essendi inferat, an verò tale, quod possibilitatem supponat? sane tale quod à parte rei existere ita potest, nam ille ipse paries qui albus jam est, potest aliò tempore nigredine tingi, adeoque tum niger, existere, nihilominus tamen in hac propositione datur verum ens rationis ratioe, quia ille ipse paries actu à parte rei niger non existit, sed albus, licet possibile sit, ut niger existat. Simili modo hæc propositio. Homo est brutum: est ens rationis ratioe verum non prioris sed posterioris generis, tale scilicet quod possibilitatem existentiae actualis seu hoc modo à parte rei essendi excludit, & contra infert impossibilitatem à parte rei ita existendi, simpliciter enim impossibile est, ut homo sit aut fiat brutum. Sed tantum concipitur ac fingitur esse brutum ab intellectu & per illam fictionem datur ens rationis ratioe. Con-

B

cludimus

eludimus jam quod neutra harum sive possibilitas sive impossibilitas existentiae actualis faciat aliquid, seu necessario requiratur ad ens rationis ratiocinantis sed sufficiat, sola actualis non existentia à parte rei, sive illa postea possibilis sive impossibilis sit, actualis autem non existentia à parte rei simpliciter ac necessario requiritur sine hac ens rationis ratiocinantis non dabitur, quin potius illud, quod hac ipsa desinitur ens reale erit. Uno verbo potest aliquid esse aut dici ens rationis ratiocinantis si esse tantum in intellectu objectivum habeat, atque actu à parte rei non existat, sive postea à parte rei existere possit, sive simpliciter non possit, adeoque & illud quod potest existere à parte rei modo actu non existat, erit verum ens rationis ratiocinantis, & simul illud, quod non potest existere à parte rei, modo etiam actu non existat erit verum ens rationis ratiocinantis. Erudite ac nervosè hac de re loquitur *Mendoza Disp. 19. Metaph. de ente rationis: sect. 1. §. 14. pag. 6. 23. Ad efformandum ens rationis, inquit non requiritur ut objectum actus sit possibile aut impossibile; sed requiritur, ut objectum non sit, sicut representatur per actum, quia in eo solo casu habet esse tantum objectivum in intellectu v. g. Petro non currente ego affirmo Petrus currit: Existencia exercita Petri non habet esse nisi objective in intellectu meo: Quia licet habeat esse possibile id tamen non representatur per illum actum, sed solum esse actuale: ut actuale Actualitas autem illa solum est in meo intellectu.* Mendozam hac in parte reprehendit. *Stalvus in compend: Metaph. cap. 2. p. 14. asserens: Non sufficere ut aliquid sit ens rationis, quod actu non sit sicut concipitur, sed requiri ut insuper sit impossibile, id est ut non possit esse.* Adeoque impossibilitatem existentiae actualis necessario ad ens rationis ratiocinantis requiri putat. Probationis loco tale necit argumentum *Quod est ens reale, non est ens rationis sed quicquid potest esse, in rerum natura est ens reale. E. Quod potest esse in rerum natura, non est ens rationis, & per consequens ut aliquid sit ens rationis requiritur, ut sit impossibile.* Verum minor propositio hujus argumenti Stahliani est falsissima: Ens enim in potentia potest esse. Ergone est aliquid reale & actu existens, stat igitur firmum & inconcussum, ad ens rationis ratiocinantis non requiri possibilitatem, aut impossibilitatem existentiae actualis.

PROBLEMA

PROBLEMA QUINTUM.

Ens rationis ratiocinantis à singulis tribus intellectus operationibus apprehenditur atque in iisdem efformatur.

Una equidem datur generalis intellectus operatio quae intellectio vocatur illa ipsa verò intellectio in specie ipsa variat, interdum enim solà apprehensione, interdum compositione ac divisione, interdum discursu peragitur. Atque hinc triplex passim statuitur intellectus esse operatio. Prima est apprehensio simplicium *νοησις τῶν ἀπλῶν*, illa scilicet intellectus actio, qua res singulas apprehendimus, seu notiones rerum simplicium & incomplexarum cognoscimus, absque complexione seu affirmatione ac negatione, unde & ipse intellectus in illa apprehensione notionum harum simplicium occupatus, simplex vocatur. Altera intellectus operatio est compositio & divisio *σύνθεσις καὶ διαίρεσις τῶν σύνθετων*, estque ea actio intellectus nostri, qua unum de altero vel affirmamus, vel negamus, seu qua ipsa notionem vel affirmando vel negando concipimus ac pensamus atque hinc ipse intellectus in illa compositione ac divisione seu affirmatione & negatione occupatus noeticus appellatur. Tertia mentis operatio est ratiocinatio seu discursus *λογισμὸς καὶ διάκρισις*, estque ea actio intellectus nostri, qua discursivè ac reflexivè unum ex aliò deducit, & e noto ignotum colligit atque eruit, seu qua ex praemissis format conclusionem, adeoque totum integrumque syllogismum necit ac producit. Atque hinc ipse intellectus propter hanc operationem discursivam & syllogisticam Dianœticus & discursivus dicitur? Ab his igitur tribus intellectus operationibus singulis apprehensione nempe iudicio ac discursu ens rationis ratiocinantis apprehendi, in iisdem efformari, & existere asserimus. Apprehensionem simplicium, primam intellectus operationem quod spectat, per eam efformari, inque illa dari ens rationis ratiocinantis probamus facile. Potest intellectus per apprehensionem in complexam apprehendere terminum simplicem chimericum, seu formaliter concipere subjectum aut praedicatum aliquod, quod non habet

esse à parte rei, sed solum in intellectu idque realiter non existens erit hęc ratio ens rationis ratiocinantis. Quando enim intellectus apprehendit *chimeram* ut unum aliquod; suppositum, tum apprehensio incompleta datur, nihil enim intellectus de chimera affirmat aut negat, format etiam ens rationis ratiocinantis per illam operationem quia illa chimera concepta nullibi realiter existit, sed objective in intellectu tantum modo datur. Quod attinet secundam mentis operationem compositionem ac divisionem seu affirmationem & negationem in eâ & per eam quoque intellectus efformat ens rationis ratiocinantis, quando scilicet ex termino aliquo simplici & incompleto integram propositionem chimericam affirmativam vel negativam deducit, atque concipit, v. g. *Chimera est animal: Hic homo vivus non est rationalis &c.* Hęc enim sunt integrę propositiones subiecto, predicato atque copula constantes, per solam intellectus fictionem, sine nullo aliquo fundamento extra intellectum reperto, & per consequens etiam pertinent ad entia rationis ratiocinantis. Denique intellectus in & per tertiam atque ultimam operationem discursum scilicet efformat ens rationis ratiocinantis, quando videlicet ex terminis atque præmissis chimericis sive fictis conclusionem etiam fictam atque chimericam elicit, atque hac ratione discurrendo Chimericę totum argumentam seu integram syllogismum chimericum fabricat. Ut e. g. *Quod est chimera, illud est animal. Atqui id quod est ante leo, retroque Draco, & in medio aapella est chimera. E. est animal, Quia totus hęc syllogismus in re nullibi fundamentum habet sed tantum modo in intellectu fingente ac ratiocinante objective existit, propterea ineger ille syllogismus pertinet ad entia rationis ratiocinantis, est que in & per tertiam intellectus operationem fabricatus.*

Δόξα θεῶν ὄντων ἡ ὄντων.

Injurius & in se suosque est, qui scopum
 Finemq; studiorum in super habet, & suos
 Lactare non veretur Parentes optimos
 Spe vanâ inaniq;, immemor Dei & sui
 Status; Sapit verò sua faciens pius
 Sapientiorque, quæ sua sui que ardui
 Sunt muneris, gratus Deo ac Parentibus.
 Civibus placere quàm labores sbernere
 Hęc disputatione, mi SCHMIDI, probas,
 ac laude dignus singulis Te comprobas.
 Hac laude matre & perge nova parentibus
 Tuis creare semper & mihi gaudia.
 Sic gratus ipsis, sic Deo dilectus es;
 Sic quoq; tuos nifus manebunt premia.

Quod ominabatur Prestantiss. Du.
 Resp. Amico ac Commensali
 suo dilecto

Constantinus Ziegra / S.S. Theol.
 Lic. Phys. P.P. & h.t. Deca-
 nus.

Rerum sacrarum qui negotia intendit,
 Et largiores impetrare successus
 Desiderat, fundamen ille substernit,
 Sophiæq; cultu præparat suam mentem.
 Recte sapis Schmidi, colende concivis;

Quod Tu Sophorum Scita docta rimaris,
Rationis Entis ima ponderans sensa,
Sic signa das felicioris Eventus,
Nostram facis spe Patriam frui letâ.
Dei ad verenda iussa semitam pandens.
His grator ausis, intimâ precans mente
Multos ut olim Ecclesia seras fructus!

Sympatriotæ suo
dilectof.

Christianus Trentschius,
Prof. Publ.

Rondeau

Der Jugend Lohn muß sein für dein beginnen/
Du werther Freund der drey mahl drey Göttin-
nen/

Daß Dir beliebt /jehst Deinen späten schweiß
Der NachWelt kunt zu machen/ Deinen Fleiß
Laß unbegrab'n/ laß hören Deine Sinnen
Die Dir geschärfft die klugen Vierinnen /
Damit Du jehst mit freuden kanst gewinnen
Den Lorbern Kranz/ so ein sehr schön beweis
Der Jugend Lohn.

Die Zeit ist da/ daß Dir die Parnassinnen
Für Deine müß' ein schönen Kranz spinnen

Umb

Umb deine Haar/ so als ein Sieges preis
Dich macht berühmt/ als den Du glänzent weis
Geniessen kanst/ ohn Neidhart sein besinnen /
Der Jugend Lohn.

Dieses sehet wohlmeinend auff

M. HENRICUS Wolzgan/
von Lübeck.

ENTIA SÆTA entis sunt nomina nuda realis,
Sunt umbræ: Rerum sunt simulacra: Nihil!
Hæc mecum, SCHMIDI, perpendens, jure mereris
Præmia, quæ doctis docta Minerva parat.

Ita Præstantissimo atq; doctissimo DN. Re-
spondenti de egregio specimine ôlo-
bilis gratulatur

PRÆSES.

Rondeau.

Die Arbeit bringet lohn/ in dem DU uns wilt sagen
Was die Vernunft vermag/ gedenk' st DU zu erja-
gen/

Die Dir der Musen Schaar bereitet/ eine Krohn.
Die Arbeit bringet Lohn.

Die Arbeit bringet preis; Dadurch wirst DU ersteigen
Der Musen hohes Schlos/ es muß sich für dir neigen

Des

Des Pöbels-Nichtig-Schaar: fahr' fort/dem Satt-
ren Schweis

Die Arbeit bringet preis.

Die Arbeit bringet Gunst. Es müsse dir gelücken /
Das Du / O Werther Freund / und dein Nahm / möge
rücken

bis an der Sternen-Haus! Fahr' fort / und liebe kunst /
Die Arbeit bringet Gunst.

Seinem Brüderlichem = Freunde
sezze diefes

Christian Brämer / aus
Lübeck.

